Ἑταιρείαν Ἠπει. Μελετῶν
Μιχ. Ἀγγέλου-ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Τὸ Γένος τῶν Ἑλλήνων ἑορτάζει τὴν 28ην Ὀκτωβρίου τὴν σημαντικωτέραν καὶ λαμπροτέραν του Ἐθνικὴν ἐπέτειον. Τὰ γυμνὰ στήθη τῶν Ἑλλήνων συνεκρούσθησαν μὲ τὸν καλύβδινον φασιστικὸν θώρακα καὶ τὸν ἐκονιορτοποίησαν! Ἡ Θεομήτορα ἐκράτυνε καὶ ἐλάμπρυνε τὰ Ἑλληνικὰ ὅπλα.

Ἡ Ἑλληνικωτάτη Βόρειος Ἤπειρος ἐπανέρχεται ἀπὸ τοὺς ἥρωας προμάχους τῆς Ἐλευθερίας εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς Μητρὸς Πατρίδος. Καιροὶ χαλεποὶ καὶ ἄνομα συμφέροντα τῶν «Μαμάλων» κατεδίκασαν καὶ πάλιν αὐτὴν εἰς τὴν στυγνοτέραν τυραννίαν. Μὲ τὸν ἑορτασμὸν τῆς Ἐθνικῆς Ἐπετείου ἀνανεώνεται ὁ ἱερὸς ὅρκος τῶν Ἑλλήνων, ὅτι ὁπωσδήποτε καὶ πάλιν θὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς Μητρὸς Πατρίδος ἡ ἄμοιρος Βόρειος Ἤπειρος.

ΗΠΕΙΡΟΣ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 17 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1970
ΕΤΟΣ Η ΠΕΡ. Γ'. — Ἀριθμὸς Φύλλου 109

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Θ. ΚΑΤΣΗΣ
ΑΘΗΝΑΙ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ 63
ΤΗΛΕΦ. 774.042
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ

ΟΡΙΣΤΙΚΩΣ ΝΑ ΕΚΛΕΙΨΗ

Ἡ πολυπληθεστέρα παροικία τῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς εἶναι ἡ Ἠπειρωτική. Χωρὶς ποτὲ νὰ ἐπιχειρηθῇ μιὰ ἀπογραφή, διὰ τὸν ἀκριβῆ ἀριθμὸν αὐτῆς, οἱ πλεῖστοι ὑπολογίζουν ὅτι ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς ὑπερβαίνει τὰς 100.000. Εἰς δημοσίους καὶ ἰδιωτικοὺς Ὀργανισμούς, εἰς τὸν ἐπιστημονικόν, ἐμπορικὸν καὶ ἐπαγγελματικὸν τομέα, εἰς τὸν βιομηχανικὸν κλάδον, εἰς ὅλους, τέλος, τοὺς κοινωνικοὺς τομεῖς, ἡ παρουσία καὶ ἡ ἐπιρροὴ τῶν Ἠπειρωτῶν εἶναι αἰσθητὴ καὶ αἱ ὁρθαὶ αὐτῶν ἀντιλήψεις, ἀποφάσεις καὶ ἐπιτεύγματα τὸν γενικὸν ἐπισύρουν θαυμασμόν.

Παρ' ὅλα ὅμως ταῦτα καὶ τὴν Ἤπειρον καὶ τὴν ἐνταῦθα πολυπληθεστάτην παροικίαν τῶν Ἠπειρωτῶν πολλὴ κακοδαιμονία κατὰ κανόνα τὴν μαστίζουν καὶ πολλὴ ἐκ μέρους δῆθεν παραγόντων ἐπιδεικνύεται ἀδιαφορία διὰ τὴν πνευματικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἀνάτασιν τῆς γενετείρας καὶ τῆς ἐνταῦθα παροικίας των. Ἔχει ὁ κανὼν αὐτὸς καὶ τὰς ἐξαιρέσεις του, ἀλλ' αὗται εἶναι τόσον σποραδικαί, ὥστε οὔτε τὸν κανόνα ἐπηρεάζουν, οὔτε σοβαρὸς περὶ αὐτῶν δύναται νὰ γίνῃ λόγος.

Κατὰ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν πολλοὶ κομπογιανίτες, μὴ περίεργα καὶ ὕποπτα παρασκευάσματα, ἀποπειρῶνται νὰ θεραπεύσουν τὴν κακοδαιμονίαν καὶ τὴν ἀδιαφορίαν αὐτὴν περὶ τὰ κοινὰ τῶν ἀποδήμων Ἠπειρωτῶν, χωρὶς οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον νὰ μειώσουν τὴν ἔντασιν οὔτε τῆς μιᾶς οὔτε τῆς ἄλλης. Καὶ ἐνταῦθα ὑπάρχουν τιμητικαὶ ἐξαιρέσεις. Προσέκρουσαν ὅμως καὶ αὗται εἰς παρ' ἀξίας προβολάς, εἰς ἀμφιβόλου ποιότητος καὶ ὑφῆς ἐνδιαφέροντα, εἰς παραγοντισμὸν στεῖρον καὶ εἰς ἐμφανιζομένους ὡς ἐργολάβους ἠπειρωτικῶν θεμάτων παρεξηγημένας προσωπικότητας καὶ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἡ συμβολὴ περὶ τὰ κοινὰ τῶν καλῶν αὐτῶν Ἠπειρωτῶν, ἢ ἐμειώθη ἐπιζημίως ἢ ἐξηφανίσθη ὁλοκληρωτικῶς.

Μὲ πᾶσαν εἰλικρίνειαν καὶ μὲ πλήρη ἀντικειμενικότητα, αὐτὴ εἶναι ἡ κρατοῦσα κατάστασις εἰς τὴν πολυπληθεστάτην ἠπειρωτικὴν παροικίαν τῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ τὴν πραγματικότητα αὐτὴν οὐδεὶς καλῆς πίστεως Ἠπειρώτης δύναται νὰ τὴν ἀμφισβητήσῃ. Ἡ ἀπαράδεκτος αὐτὴ κατάστασις πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Ἠπείρου καὶ τῆς ἐνταῦθα Ἠπειρωτικῆς παροικίας θὰ πρέπει ὁριστικῶς νὰ ἐκλείψῃ. Καὶ διὰ νὰ ἐκλείψῃ ἕνας καὶ μοναδικὸς τρόπος ὑπάρχει: Ἡ ἐξουδετέρωσις ὅλων αὐτῶν τῶν αἰτίων καὶ αἰτιατῶν, τὰ ὁποῖα παρεμποδίζουν τὴν πνευματικὴν ἀνάτασιν τῆς Ἠπείρου καὶ τῶν ἀποδήμων Ἠπειρωτῶν.

Μεθαύριον Κυριακὴν ἡ Πανηπειρωτικὴ Συνομοσπονδία Ἑλλάδος, ἡ ὁποία εἶναι ἐκπρόσωπος, ὅπως λέγει ἄνω τῶν 130 ἠπειρωτικῶν ἀδελφοτήτων προκηρύσσει ἐκλογάς, πρὸς ἀνάδειξιν νέας Διοικήσεως διὰ τὴν περίοδον 71 - 73. Οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἀνωτέρω Ἀδελφοτήτων, μακρὰν ἀπὸ προσωπικὰς συμπαθείας καὶ δεσμούς, ἂς ἐκλέξουν τοὺς πλέον ἱκανοὺς καὶ ἐνδεδειγμένους νὰ ἐκπροσωπήσουν τοὺς ἀποδήμους Ἠπειρώτας ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ Συμβούλου εἰς τὴν Διοίκησιν τῆς Παν. Συνομοσπονδίας Ἑλλάδος. Μιὰ τοιαύτη ἐκλογὴ θ' ἀποτελέσῃ τὴν ἀπαρχὴν τῆς ἐξουδετερώσεως τῶν ἐμποδίων εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἠπείρου καὶ τῆς Ἠπειρωτικῆς παροικίας τῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς.

Καὶ εἰς τὴν Ἤπειρον

Πρώτη ἡ Ἤπειρος ἐδέχθη τὸ συντριπτικὸν βάρος τῆς πολεμικῆς μηχανῆς τῆς φασιστικῆς Ἰταλίας τὴν 28ην Ὀκτωβρίου 1940 καὶ μὲ γυμνὰ στήθη οἱ ἡρωϊκοὶ μαχηταὶ τῆς VIII Μεραρχίας καὶ ὁ ἄμαχος πληθυσμὸς τῆς Ἠπείρου ἀνεχαίτισαν τὸν χαλύβδυνον εἰσβολέα καὶ ἔδωσαν τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον εἰς ἐπιστρατεύσεις καὶ μετακινήσεις ἐθνικῶν δυνάμεων πρὸς τὸ Ἠπειρωτικὸν μέτωπον.

Ὀρθὸν καὶ δίκαιον εἶναι ἡ Ἐθνικὴ ἐπέτειος τῆς 28ης Ὀκτωβρίου μὲ ἰδιαιτέραν λαμπρότητα καὶ ἐπιβλητικότητα νὰ ἑορτάζεται εἰς τὴν Ἠπειρωτικὴν πρωτεύουσαν καὶ τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Ἠπείρου. Ἡ ἰδιαιτέρα βαρύτης, ἡ ὁποία δίδεται εἰς τὴν Θεσσαλονίκην τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Ἐθνικῆς Ἐπετείου ἀσφαλῶς περικλείει σοβαρὰν σκοπιμότητα. Ἀλλ' οἱ ἡρωϊσμοί, καὶ αἱ ἀνυπέρβλητοι εἰς ἔμψυχον καὶ ἄψυχον ὑλικὸν θυσίαι τῶν Ἠπειρωτῶν καὶ ἡ γειτνίασις τῆς Ἠπείρου μὲ τὸ ὁρμητήριον τῶν φασιστικῶν λεγεώνων, δημιουργοῦν τὴν ὑποχρέωσιν εἰς πάντας, λαμπρότερος νὰ εἶναι εἰς τὴν Ἤπειρον ὁ ἑορτασμὸς τοῦ Ἔπους τοῦ 40. Ἡ συμμετοχή, λοιπόν, εἰς αὐτὸ τῆς Α.Ε. τοῦ Ἀντιβασιλέως ἢ τῆς Α. Ε. τοῦ Προέδρου τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως, θὰ εἶναι ἀρκετὴ διὰ νὰ προσδώσῃ τὴν λαμπρότητα ταύτην καὶ νὰ δ καιώσῃ πλήρως τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς θυσίας τῶν Ἠπειρωτῶν

Οὐσιαστικὴ ἐπιτυχία

Τὸ Συνέδριον Τσεπελόβου - Ζαγορίου ἐσημείωσε θεωρητικὴν ἐπιτυχίαν. Κατ' αὐτὸ ἐπεσημάνθησαν οἱ στόχοι τῆς προωθήσεως καὶ ἐπιλύσεως βασικῶν θεμάτων τοῦ νομοῦ Ἰωαννίνων, τῶν ὁποίων ἡ ἐκκρεμότης δυσχεραίνει τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας τοῦ νομοῦ καὶ ἐπροτάθησαν λύσεις ἐφικταὶ ὑπὸ τὰς σημερινὰς κρατούσας συνθήκας, τὰς ὁποίας λύσεις ὑιοθέτησαν ἐκθύμως αἱ τοπικαὶ ἀρχαί.

Δὲν κομίζομεν εἰς Ἀθήνας γλαῦκας, ἐὰν καὶ διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ἐπαναλάβωμεν, ὅτι θερμότατον ἀπὸ μιᾶς τριετίας ἐκδηλοῦται τὸ κυβερνητικὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν προώθησιν καὶ ἐπίλυσιν τῶν βασικῶν Ἠπειρωτικῶν θεμάτων. Συνεπῶς εἰς τοὺς τοπικοὺς παράγοντας τοῦ Νομοῦ Ἰωαννίνων, ἐναπόκειται νὰ μετατρέψουν εἰς οὐσιαστικὴν τὴν θεωρητικὴν ἐπιτυχίαν τοῦ Συνεδρίου Τσεπελόβου. Τὸ ἐνδιαφέρον των ἂς ἐκδηλωθῇ ἐναργέστερον καὶ τὰ πορίσματα τοῦ Συνεδρίου ἂς ἀποτελέσουν τὴν ὑγιᾶ βάσιν τῆς προωθήσεως καὶ ἐπιλύσεως τῶν βασικῶν προβλημάτων τοῦ νομοῦ Ἰωαννίνων. Ἡ μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῶν κυβερνητικῶν παραγόντων τοῦ νομοῦ στοργὴ καὶ μέριμνα ὑπὲρ τῆς ἀνορθώσεως τῆς οἰκονομίας αὐτοῦ μᾶς ἐγγυῶνται ὅτι λίαν συντόμως ἡ θεωρητικὴ ἐπιτυχία τοῦ Συνεδρίου Τσεπελόβου θὰ μεταβῇ εἰς οὐσιαστικήν.

Ἄμεσος ἀνάγκη πληρώσεως

Προσπάθεια κατεβλήθη ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὸν τελευταῖον καιρὸν ὅπως καλυφθῶσι καὶ εἰς τὴν Ἤπειρον τὰ σοβαρὰ κενὰ ἱερέων. Ὅση ὅμως καλὴ προσπάθεια καὶ ἂν κατεβλήθη, τὰ κενὰ ταῦτα δὲν ἐπληρώθησαν ἀρκούντως καὶ σήμερον ἀκόμη πλεῖσται ὑπάρχουν Κοινότητες τῆς Ἠπείρου, αἵτινες στεροῦνται ἱερέως καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῶν ἢ ἔπαυσαν νὰ θρησκεύωνται ἢ εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ διανύουν μακρὰς ἀποστάσεις, καὶ ὑπὸ ἀντιξόους ἐκάστοτε καιρικὰ ζυνθήκας, διὰ νὰ ἐκκλησιάζωνται.

Προσφάτως ὁ Μακαριώτατος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος ἐπεσκέφθη τὴν Ἤπειρον καὶ ἀκριτικὰς αὐτῆς περιοχάς. Ἐκ μέρους τῶν τοπικῶν θρησκευτικῶν, πολιτικῶν καὶ Δημοτικῶν ἀρχῶν ἐτέθησαν ὑπ' ὄψιν τοῦ Μακαριωτάτου ἐκκλησιαστικὰ θέματα καὶ ἰδιαιτέρως ἡ ἀπουσία ἱερέων ἀπὸ πλείστας Κοινότητας. Ἐλπίζομεν βασίμως ὅτι ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διαπρεπὴς Ἱεράρχης Κος Ἱερώνυμος θὰ εὕρῃ ὁπωσδήποτε τρόπον νὰ καλύψῃ τάχιστα τὰ κενὰ ταῦτα καὶ ἰδιαιτέρως αὐτὰ τῶν παραμεθορίων περιοχῶν τῆς Ἠπείρου.

Τὸ συνέδριον τῆς ΠΟΑ

Ἐγάνετο διὰ τοῦ τύπου γνωστὸν ὅτι ἡ Πανηπειρωτικὴ Ὁμοσπονδία Ἀμερικῆς προγραμματίζει διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος Συνέδριον ἐν Ἀθήναις καὶ Ἰωαννίνοις. Περὶ τὴν σκοπιμότητα καὶ τὴν ὀργάνωσιν τοῦ Συνεδρίου τούτου, θ' ἀσχοληθῶμεν εἰς τὸ ἑπόμενον φύλλον μας, διότι ὁ σημερινὸς μας χῶρος δὲν τὸ ἐπιτρέπει. Τὴν σύγκλισιν ἑνὸς τοιούτου Συνεδρίου τὴν θεωροῦμεν ὡς γεγονὸς ἰδιαιτέρας βαρύτητος καὶ σημασίας διὰ τὴν Ἤπειρον καὶ ἰδιαιτέρως διὰ τὴν ἰδιαιτέραν μας πατρίδα δούλην Βόρειον Ἤπειρον, καὶ ἀποφάσεις περὶ συγκλήσεως τοιούτου θὰ πρέπει νὰ λαμβάνονται μὲ ὑψηλόν αἴσθημα εὐθύνης καὶ σοβαρότητος.

Ἀλλὰ τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου σκέψεις μας θὰ τὰ ἐκθέσωμεν μὲ θάρρος μὲ εἰλικρίνειαν καὶ μὲ πλήρη ἀντικειμενικότητα εἰς τὸ ἑπόμενον φύλλον μας.

Προώθησις καὶ ἐπίλυσις

Ἡ ἐκλεγησομένη τὴν προσεχῆ Κυριακὴν νέα Διοίκησις τῆς Π.Σ. Ἑλλάδος, θὰ πρέπει μὲ συνέπειαν καὶ σοβαρότητα νὰ ἐπιληφθῇ ἀμέσως τῆς προωθήσεως καὶ ἐπιλύσεως τριῶν βασικῶν θεμάτων, τὰ ὁποῖα ἐνδιαφέρουν ἀμεσώτατα καὶ τὴν Ἤπειρον καὶ τὴν ἐνταῦθα Ἠπειρωτικὴν παροικίαν. 1) Τῆς ἀποκτήσεως Ἠπειρωτικῆς Στέγης, 2) τῆς πραγματοποιήσεως τῆς ἀπογραφῆς τῶν ἀποδήμων Ἠπειρωτῶν Ἀθηνῶν — Πειραιῶς καὶ 3) τῆς προωθήσεως τοῦ τεραστίαν ἔχοντος διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς Ἠπείρου σημασίαν θέματος τῶν Ἠπειρωτικῶν Κληροδοτημάτων. Τῶν δύο ἀνωτέρω θεμάτων, ἐνδεχομένως νὰ ἔχῃ ἐπιτευχθῆ κάποια προώθησις, ἀλλὰ πολὺ μακρὰν εὑρίσκονται ἀπὸ τὴν ὁδὸν τῆς ἐπιλύσεως. Τὸ τρίτον, ἐκτὸς τῆς συστάσεως μιᾶς ἀπὸ ἀνιδέους ἐπιτροπῆς, οὔτε ἕνα βῆμα προόδου δὲν ἔχει ἐπιτελεσθῆ.

Ἡ νέα, λοιπόν, Διοίκησις τῆς Παν. Συνομοσπονδίας Ἑλλάδος, θὰ πρέπει ἀμέσως νὰ ἐπιληφθῇ τῆς προωθήσεως καὶ ἐπιλύσεως τῶν τριῶν ἀνωτέρω βασικῶν θεμάτων. Ἐὰν αὕτη αἰσθάνεται ὀργανικὴν ἀδυναμίαν περὶ τὰ σοβαρώτατα αὐτὰ θέματα ἂς ζητήσῃ τὴν συνδρομὴν ἐξεχόντων καὶ εἰδικῶν περὶ τὰ τοιαῦτα ἀποδήμων συμπατριωτῶν. Εὐτυχῶς ἡ παροικία μας ἔχει πολλοὺς ἐξ αὐτῶν καὶ προθύμους ὅπως προσφέρουν τὴν εἰδικότητά των καὶ τὴν πεῖραν των. Πάντως τὰ ἀνωτέρω θέματα πρέπει τὸ ταχύτερον νὰ ἐπιλυθῶσιν διότι ἡ μακροχρόνιος αὐτῶν ἀποτελμάτωσις εἶναι ἀδικαιολόγητος.

Τὸ οἰκόπεδον τῆς Ριζαρείου

Ὁ κίνδυνος τῆς μετατροπῆς εἰς πάρκον τοῦ ἐκ 19.000 μ² κεντρικωτάτου οἰκοπέδου ἐπὶ τῆς λεωφόρου Β. Σοφίας τῆς Ριζαρείου Σχολῆς ἀπεφεύχθη καὶ αἱ πληροφορίαι μας ἀναφέρουν ὅτι ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου αὐτῆς ἐνεκρίθη προσφορὰ τεχνικοῦ γραφείου διὰ τὴν συμφεροτέραν του ἀξιοποίησιν.

Ἐπειδὴ οἱ κίνδυνοι, ὅπως αὐτοὶ ποὺ παρῆλθον, δὲν εἶναι περίεργον νὰ ἐπανεμφανισθοῦν αὔριον, θὰ πρέπει τὸ Συμβούλιον νὰ ἐπισπεύσῃ κάπως τὸ πέρας τῶν σχετικῶν διατυπώσεων καὶ τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν ἀξιοποιήσεως τοῦ τεραστίου τούτου οἰκοπέδου.

Μπράβο Χότζα!

Κατὰ τὰς προσφάτους Ἀλβανικὰς ἐκλογάς, ὅπως ἀναφέρει ὁ Τύπος καὶ τὸ Ραδιόφωνον τῶν Τυράνων, ἡ προσέλευσις τῶν πολιτῶν εἰς τὰς κάλπας ὑπῆρξε πάνδημος καὶ ἡ ...ἐμπιστοσύνη αὐτῶν πρὸς τὸν δικτάτορα Χότζα καὶ τὴν ὑπόλοιπον κυβερνῶσαν ἐρυθρὰν ἐγκληματικὴν κλίκα, ἔφθασεν, εἰς ἄλλας μὲν ἐπαρχίας 100% καὶ εἰς ἄλλας 99,9%! Οὔτε ἕνας ἀλβανὸς ψηφοφόρος ἀσθενής! Οὔτε ἕνας δυσαρεστημένος! Ἀκόμη καὶ αἱ πολλαὶ δεκάδες χιλιάδων τῶν ἐγκλείστων εἰς τὰς ἀλβανικὰς φυλακὰς καὶ τὰ στρατόπεδα, ἀκόμη καὶ αὐτοί, ξένοι πρὸς τὰ μαρτύρια, τὴν πεῖναν, τὰς κακουχίας καὶ τὴν ἐξαντλητικὴν ἐργασίαν, ἐψήφισαν τοὺς δημίους καὶ τοὺς δεσμοφύλακάς των! Μπράβο Χότζα! Ἂν οἱ «ἀποικιοκράτες», οἱ «ἱμπεριαλιστές», οἱ «πολεμοκάπηλοι», οἱ «ρεβιζιονιστές», οἱ «φασίστες» τῆς Δύσεως καὶ τῆς Ἀνατολῆς, δὲν ἐφαρμόζουν τὸ ἰδικό σου σύστημα διακυβερνήσεως τῶν χωρῶν των καὶ τολμοῦν οἱ πολῖται νὰ ἐκδηλώνουν φανερὰ τὴν δυσαρέσκειάν των πρὸς αὐτούς, λανθασμένην ἀκολουθοῦν γραμμὴν πλεύσεως καὶ ἀνάγκην ἔχουν παρακολουθήσεως τῶν φροντιστηρίων σου! Καὶ δι' ἄλλην μίαν φορὰν μπράβο Χότζα!

Μὲ ἰδιαιτέραν λαμπρότητα ἐγκαίνια Ναοῦ

Τὴν 26ην Ὀκτωβρίου, προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Νικολάου καὶ συμπαρισταμένων τοῦ Σεβασμιωτάτου Παραμυθίας καὶ ἄλλων Ἀρχιερέων, θὰ τελεσθῶσι τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἀναστηλωθέντος Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ χωρίου Πολυδρόμου — Σουλίου. Εἰς τὰ ἐγκαίνια ταῦτα ἐκλήθησαν ὅπως παραστῶσι μέλη τῆς Κυβερνήσεως καὶ αἱ τοπικαὶ ἀρχαί. Τὸ σπανίως ὀρθοδόξου χριστιανικῆς αἴγλης τοῦτο γεγονὸς θ' ἀποθανατίσουν συνεργεῖα κινηματογραφικὰ καὶ τηλεοράσεως.

ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΜΑΣ ΕΥΘΥΝΩΝ

Τὸ ἐτονίσαμε πλειστάκις ἀπὸ τῶν μαχητικῶν αὐτῶν στηλῶν, τὸ ἐπαναλαμβάνομε καὶ σήμερον: Τὸ ἐκδηλούμενον θερμὸν ἐνδιαφέρον τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ οἰκονομικῆς ἀνορθώσεως τῆς ἑλληνικῆς ἐπαρχίας, εὐεργετικὴν ἔχει ἐπίδρασιν καὶ ἐπὶ τῆς ἀναιμικῆς οἰκονομίας τῆς Ἠπείρου. Καιρίων αὐτῆς προβλημάτων, ὅπως τῶν βασικῶν ἀρδευτικῶν καὶ ἀποξηραντικῶν ἔργων τοῦ Λεκανοπεδίου Ἰωαννίνων, τοῦ Καλαμᾶ καὶ τοῦ Ἀχέροντος εἰς τὴν Θεσπρωτίαν, τοῦ Κάμπου τῆς Ἄρτης καὶ τῆς Μαυρῆς - Λάμαρης τῆς Πρεβέζης, τῆς ἐθνικῆς, ἐπαρχιακῆς καὶ κοινοτικῆς ὁδοποιΐας καὶ τοῦ τουρισμοῦ, σημαντικὴ ἐπετεύχθη προώθησις καὶ προσεγγίζει ἀποπεράτωσις, ὅπως καὶ πλείστων ἄλλων δευτερευούσης σημασίας, ἐπ' ἀγαθῷ πάντοτε τῆς ἠπειρωτικῆς οἰκονομίας.

Ὅλα αὐτά, γεγονὸς εἶναι, ὅτι προωθοῦνται καὶ ἐπιλύονται. Ἡ μακροχρόνιος ὅμως ἐγκατάλειψις τῆς Ἠπείρου ἀπὸ τὸν κομματικὸν ὀδροκέφαλον τοῦ κέντρου, ἔχει συσσωρεύσει πληθώραν ἐκκρεμούντων προβλημάτων, ἐκκρεμότης ἡ ὁποία ὡς ὀδοστρωτὴρ ἐπίεζε τὸ στέρνον τῆς Ἠπείρου, ἠμπόδιζε τὴν πνευματικήν της καὶ οἰκονομικὴν ἀναπνοὴν καὶ ἐδώριζεν εἰς αὐτὴν τὸν ὑβριστικὸν χαρακτηρισμὸν τῆς «ὑπαναπτύκτου», ὥστε ὅσον θερμὸν κυβερνητικὸν ἐπ' αὐτῆς ἐκδηλοῦται ἐνδιαφέρον καὶ ὅσα βασικὰ αὐτῆς θέματα καὶ ἂν προωθοῦνται καὶ ἐπιλύονται, παραμένουν, ἐν τούτοις, πολλὰ ἀκόμη ἐκρρεμῆ.

Τῶν ἐκκρεμῶν αὐτῶν θεμάτων καὶ ἄλλων, τὰ ὁποῖα καθημερινῶς ἀνακύπτουν, ἡ προώθησις καὶ ἡ ἐπίλυσις ἐνδιαφέρουν σήμερον τὸν χῶρον αὐτὸν καὶ ἐπειδή, ὀρθῶς φρονοῦμεν, ὅτι δὲν πρέπει τὰ πάντα νὰ τ' ἀναμένωμεν ἀπὸ τὸ κράτος καὶ ὅτι διὰ τὴν θεραπείαν αὐτῶν, βασικὸν καὶ πρωταρχικὸν ρόλον θὰ πρέπει ν' ἀναλάβωμεν καὶ οἱ ἴδιοι ἡμεῖς οἱ Ἠπειρῶται, θὰ προσπαθήσωμεν, μὲ ὀλίγα σταράτα λόγια, νὰ καταστῶμεν νοητοὶ καὶ πῶς ἀκριβῶς φανταζόμεθα τὴν συμβολὴν ἡμῶν τῶν ἰδίων τῶν Ἠπειρωτῶν.

Τὰ θέματα τὰ ὁποῖα παρεμποδίζουν καὶ καθυστεροῦν τὴν πνευματικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἠπείρου καὶ τῶν παροικιῶν τῶν Ἠπειρωτῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἠπείρου καὶ τῆς Ἑλλάδος, τὴν ἱεραρχισιν αὐτῶν καὶ τὸν συμφερότερον καὶ παραγωγικωτερον τρόπον προωθήσεως καὶ ἐπιλύσεως αὐτῶν, καλυτερον παντὸς ἄλλου γνωρίζομεν ἡμεῖς οἱ Ἠπειρῶται καὶ ἡμεῖς οἱ ἴδιοι, εἴτε ὡς ὀργανισμοί, εἴτε ὡς ἄτομα θὰ πρέπει νὰ εἴμεθα οἱ εἰσηγηταὶ πρὸς τὰς τοπικὰς ἀρχὰς καὶ πρὸς τὸ κέντρον. Ἰὴν ἐπιβεβλημένην ὅμως αὐτὴν ὑποχρέωσιν οὐδεὶς, σχεδόν, ὀργανισμὸς ἢ ἄτομον τὴν ἐνεσυμήθη μέχρι σήμερον, ἀλλὰ καὶ ἂν πρὸς στιγμὴν τὴν ἐνεσυμηθῇ καὶ κάπου κάποτε τὴν ἐξεπλήρωσε, δὲν ἐφρόντισεν ἔκτοτε νὰ πληροφορ... περὶ τῆς τύχης της!

Μέγιστον, λοιπόν, μέρος τῆς εὐθύνης διὰ τὴν καθυστέρησιν τὴν πνευματικὴν καὶ οἰκονομικὴν τῆς Ἠπείρου τὴν ἔχομεν ἡμεῖς οἱ ἴδιοι οἱ Ἠπειρῶται. Καὶ ἡ εὐθύνη αὐτή, μὲ την στοργὴν καὶ μέριμναν τὴν ὁποίαν ἐπιδεικνύει ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις οιὰ τὴν Ἤπειρον, παρουσιάζεται σήμερον ηὐξημένη.

Εἶναι, λοιπόν, καιρός, ὅλοι ἡμεῖς οἱ Ἠπειρῶται νὰ ἐγκαταλείψωμεν ὁριστικὰ καὶ ἀμετάκλητα τὴν ραστώνην, τὴν ραθυμίαν καὶ τὴν ἀδιαφοριαν, αἵτινες κινδυνεύουν νὰ καταστοῦν ἰδιαίτερον ἡμῶν γνώρισμα. Εἶναι καιρὸς ν' ἀλλάξωμεν τρόπον σκεψεως καὶ ἐνεργειῶν. Εἶναι καιρὸς νὰ σταθῶμεν πρὸ τῶν εὐθυνῶν μας καὶ ν' ἀναλάβωμεν εὐθαρσῶς ταύτας. Ἂς κηρύξωμεν μίαν ἐπιστράτευσιν καὶ ἂς παραχωρήσωμεν εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τιμητικὴν θέσιν εἰς προσωπικότητας κύρους, ἐγνωσμένου δυναμισμοῦ καὶ ἐνδιαφέροντος περὶ τὰ κοινὰ καὶ εἰδικότητος περὶ τὴν προωθησιν καὶ ἐπίλυσιν βασικῶν ἠπειρωτικῶν θεμάτων. Αὐτὰς τὰς προσωπικότητας ἂς τὰς πλαισιώσωμεν ὅλοι καὶ ἂς προσφέρωμεν προθύμως τὴν ὁποιανδήποτε δυνάμεθα συνδρομήν.

Μόνον οὕτω θὰ εὐτυχήσωμεν ὅλοι νὰ ἴδωμεν συντόμως τὴν τόσον ἀπαραίτητον καὶ τόσον ποθητὴν διὰ πάντα Ἠπειρώτην πνευματικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἀνάτασιν τῆς Ἠπείρου.

Δ. ΚΑΤΣΗΣ

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ

ΑΝΤΙΚΡΥΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΒΟΡΕΙΟ ΗΠΕΙΡΟ

ΓΕΩΡΓ. ΒΡΕΛΛΗ

Προσκύνημα τοῦ Διδασκαλικοῦ Συλλόγου Ἰωαννίνων στὰ σύνορα. Μὲ τοὺς φρουροὺς ἀδελφωμένοι στὶς ἐπάλξεις οἱ διδάσκαλοι. Στὴ γῆ τῶν φυτίκων ὁρίων τὸ προσκύνημα τῶν Ἐπιθεωρητῶν τῶν Σχολείων καὶ τῶν διδάχων αὐτῶν, ποὺ πυρπολοῦν τὸν μικρὸν μαθητὴν τὶς ψυχὲς μὲ τὰ πυρωμένα ἐθνικὰ θέλγη καὶ μὲ τὴ φλόγα ἀσβεστη καὶ παρμένη ἀπὸ τὸ Ναὸ τῶν πεπρωμένων καὶ τῶν ἱερῶν διεκδικήσεων.

Δοξολογία ἐπαφῆς, μὲ τὴν πρόσκλησι ἀνεπίδοτη, λόγῳ δουλείας. Τὴν δίδει ὅμως, σὰν παρὼν ἐνωτικὸ ὁ ἰδιος παλμὸς τῶν ἀμείρων ἑλλήνων, σκλάβων καὶ ἐλευθέρων. Χρέος μας τρανὸ ἡ ἀπότισι τιμῆς, μὲ τὼν ἀκρῶν τὶς σπονδὲς, ποὺ σὰν φθάνουν στὸν αἱματοποτισμένο τόπο οἱ λάμψεις, κουρελιάζει τὴ λήθη, ἡ μνήμη. Μαζὶ καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης τὸ θυμίαμα, ποὺ τὸ προσφέρομε ἐμεῖς καὶ τὸ ὑψώνουν συνεχῶς οἱ ἀκρίτες, σὲ κάθε ποκαμίδα, σὲ κάθε πέσιμο κορμιοῦ ἑλληνικοῦ, ποὺ τὸ μέρος γίνεται προσκυνητάρι τοῦ Ἡθους.

Ἀντικρύζομε σκλάβα γῆ, γιὰ νὰ πάρωμε τὴ μεταλαβιὰ τοῦ πόνου τῶν ἀδούλωτων καὶ νὰ χαρίσωμε τὴν ἐλπίδα, στηρίχτρια Θεά, σπὰ βάσανα, ἀπὸ τοὺς κατακτητάς τὼν. Κάτω ἀπὸ τὴ σκιὰ τῆς Πίνδου καὶ τὴν ἐπέκτασι τοῦ ἴσκιου τοῦ Δικεφάλου, κάτω ἀπὸ τὴν ἐφιαλτικὴ ἰσχὺ τοῦ ἐρυθροκίτρινου δυνάστη, ἡ ἀνταλλαγὴ πόθων, χαιρετισμῶν, εὐχῶν.

Φωνὲς θουρίων ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ, σκυφτοὶ στὸν κνοῦτο οἱ ἄλλοι, τὴ μοῖρα τὴ βαρβαρικὴ σεριανοῦν δεμένοι καὶ κλαῖνε οἱ δοῦλοι. Τὸν καῦμό μοιρολογοῦν, μ' ἀχοὺς καὶ βόγγους, στὴ συμφωνία τοῦ φυλετικοῦ ἀφανισμοῦ.

Τρεῖς φορὲς λυτρωμένη. Ἐλεύθερη ἡ Βόρειος Ἤπειρος. Στὴν ἀγκαλιὰ τῆς Ἑνώσεως τρεῖς φορὲς ρίχνεται ἡ κόρη καὶ τρεῖς φορὲς ἡ δολιότης τῆς διπλωματίας τὴν ἀποσπᾶ βίαια. Ἀνέντιμη διπλωματία, μὲ τοὺς ἀπώτερους πολεμικοὺς σκοποὺς ποὺ γευτήκαμε ἀπὸ γειτόνους τῆς ρωμαϊκῆς κυριαρχίας, ἀπὸ σβυσμένη δυαρχικὴ δύναμι καὶ ἀπὸ φίλους.

Τοὺς βλέπομε τ

28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940

ΣΤΙΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΤΙΣ ΕΝΔΟΞΕΣ ΡΑΧΕΣ!...

Του Δρος ΚΩΣΤΑ ΤΖΟΒΑ

—Νά, παιδιά μου!... Έτσι ἀρχισε ὁ πόλεμος, στίς 28 Ὀκτωβρίου 1940!...

Ἀπό τρυφ! χαράματα τό "Ἔθνος" ἀπό πόδι. Ὁ Ἀναστάσης μας κατάφερνε τρία στίχ ἀπατελεφόνα τοῦ ἐφ ὑψοῦ πατσόδα τό τελειόγραφο γιά τήν πιά ράδιοι τίς ὥρες ἐκείνες.

Ραδιόφωνα, ἐφημερίδες καί ἄλλα λαλγτάδες τό λαό κελοσσιν χτιά τή σωτηρία τής πατρίδας. Τά σιδερένια τεράστια τοῦ ἐφοβοῦ ἔγρεγ ὁρτόν πάνω ἀπ' τήν Ἑλληνικό σόρανό. Ὁλ σειρήνες δαιρκοιμόανε τόν κίνδυνο δλαιγνόσεις, Ἀντιαεροπορικά βόμβιεφτιαν καί κρτσόωαν. Ἡ Πάτρα Ζωνόφανε στίς φλόγες καί σκεπαμένη ἀπό τούς καπνούς δέχεται πρώτη τό φονικό τοῦ ἐχθροῦ. Τά φυλάκια στά σύνορα τής Ἀλβανίας, Ἤπειρου, τρέχουν γιά ἐνίσχυν τήν Ἀλβανία, τήν Ἤπειρο, χτυπιόνται ἀλλά τά ἐχθρικά πολεμόπλοια κι ἀεροπλάνα. Ἀεροπλάνεσ ἐ λαός. Οἱ πρόεδρε δαιρκυμόανε τόν κίνδυνο τοῦ ἐχθροῦ. Ἀντιαεροπορικά δόβιεφτιαν καί κρτσόωαν. Ἡ Πάτρα Ζωνόφανε στίς φλόγες καί σκεπαμένη ἀπό τούς καπνούς δέχεται πρώτη τό φονικό τοῦ ἐχθροῦ. Τά φυλάκια στά σύνορα τής Ἀλβανίας, Ἤπειρου, τρέχουν γιά ἐνίσχυν τήν Ἀλβανία, τήν Ἤπειρο, χτυπιόνται ἀλλά τά ἐχθρικά πολεμόπλοια κι ἀεροπλάνα. Ἀεροπλάνεσ ἐ λαός. Οἱ πρόεδρε δαιρκυμόανε τόν κίνδυνο τοῦ ἐχθροῦ.

Ἀλλά τί ἔγινε τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1940; Τά γράνια κι' ἐν ἀμάκρυνση, κι' ἀν δαιπλάδεις, κυβερνήτες, ἀρχηγοί τοῦ κράτους σκεπαστεκρίν ἀπό τό λόγοφοτιά, σε φυτικά τής ἀνθρωπότητας θά ἀντιχτῆ αἰώνια τό ΟΧΙ, τόν ἀκούστρεφε ἀρτοντόλλαα αἰ τοῦτ τή γενεά τοῦ ἐνδοξῆ.

Ἡ ἀρχή καί δόξα ἀρισοῦ στίς Πόρτες τοῦς σταυροπιτοῦ, τοῦ ἄφεραν μιά τή θυσία τοῦς τιμά πάντα τή λαιτρεία τής πολιοστατρόμενης μας πατρίδαζ.

Ἀμάρανα τοῦ Ἕνους τά στεφάνια τοῦ ἀλέκτορα Ἕλληνος, τοῦ ἀρχηγοῦ Ἕνους ἡ δόξα τοῦ Ἕλληνος τή χλιστορία δυμάνη, στήν Κόνιτσα τή δοξαφόρα, τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου τοῦ Ἕνους μέ τοῦ Καλαμᾶ καί τοῦ Ἀόου. Ἡ δόξα τοῦ ἀλέκτορα τής ἀνθρωπότητας μας θά χιθοῦν πάνω ἀπό τούς τάφους ἄλων αὐτῶν, ποῦ ἔστρων μά τά κορμιά τους τό κορμοῦ τό αἷμα. Τούτο τό θεῖο πάρημα καί τ' ἀστράφτοντα ποτάμια ἀπό αἷμα, τήν ἐνδόξη τήν ἱστορία τής φυλῆς γράφουν τρεῖς χιλιάδες τώρα χρόνια.

Κανένας τούτη τήν ἡμέρα δέν ἀκούστεφε. "Ὁλαμφές κι' ἀλυκοχτῖς, ἄλοτρα καί πεζοῦρα, τό δρόμο πρός τήν "Ἤπειρο τράχνν κι φράξνν μά τά κορμιά τοῦς.

Τό μέτρεφε, τό κρατοῦν χαλά, ἀπρόχτιεφε τήν Πίνδον ἀρκτόνεφ. Πατρονοβάζεν δυλλεκά τοῦς τό τσαφίκι. Κλησρονομία ὁ πόλεμος κι' ὁ θάνατος κλάδος τον κλῆρ καί γι' αὐτές καί τά παιδιά τοῦς. Μά νά κιαι θάνατος γιά τήν τιμή, τήν Πατνιγιά καί τήν πατρίδα.

Καί σάν ἀρχά στό σόβεμπο κατάκοπε ὁ κομπανιτής καί κόπιαστε ἀπό μυσχρπιτί κί' ἡ ἀγλοντή τής μάχης μορέσεσιν ἀνέτχρχε τό "Ἔθνος" ἡ φωνή, στίς ρωματές, στά κοπαράχια, στίς δυνκοκρέχε καί στά λαγκάδια τής "Ἠπείρου: «ΟΧΙ!... Δέν θά φεύγετε ΟΧΙ...».

"Ἀκόμη ὁ ἀντίλαλος ἀχόολα σ' αὐτά μου!... Τούτο δέν ἤταν ἀνεμο. Δέν ἤταν πουρμπές. Ἤταν τοῦ Γένους ἡ φωνή. Ἀκούζων τ' ἀγρίμια στά ἔρονα. Πετσν τ' ἀγριοπόλεα τρομαγνάνε. "Ἀκούγον οἱ σόρανοι. Ἡ σκοτεινιά τής νύχτας γάνεται. Στόν ὁρίζοντ φοβερή καί τρομερή ἡ θεά τής Ἑλλάδος Ἀθηνᾶ ἀχρ τ' ἄλλα τό σπαθί τό κυρτεφ κρατοῦσε καί σ' ἄλλο τό σταυρό. "Ἀκβλάχνη Ζεύτσοε γιά τό ἔθνος τόν "Ἕλληνον.

Βγαλμένη ἀπ' τά κόκκαλα τῶν Ἑλλήνων, τραῦσοε νά θρονιάσῃ, ἐκεί, πού ζοῦσε σκλάβοι τό ἔθνος 1940!...

"Ἀπό πρωί χαράματα τό "Ἔθνος" ἀπό πόδι. Ὁ Ἀναστάσης μας κατάφερνε τρία στίχ ἀπατελεφόνα τοῦ ἐφ ὑψοῦ πατσόδα τό τελειόγραφο γιά τήν πιά ράδιοι τίς ὥρες ἐκείνες.

Ραδιόφωνα, ἐφημερίδες καί ἄλλα λαλγτάδες τό λαό κελοσσιν χτιά τή σωτηρία τής πατρίδας. Τά σιδερένια τεράστια τοῦ ἐφοβοῦ ἔγρεγ ὁρτόν πάνω ἀπ' τήν Ἑλληνικό σόρανό. Οἱ σειρήνες δαιρκυμόανε τόν κίνδυνο τοῦ ἐχθροῦ. Ἀντιαεροπορικά δόβιεφτιαν καί κρτσόωαν. Ἡ Πάτρα Ζωνόφανε στίς φλόγες καί σκεπαμένη ἀπό τούς καπνούς δέχεται πρώτη τό φονικό τοῦ ἐχθροῦ. Τά φυλάκια στά σύνορα τής Ἀλβανίας, Ἤπειρου, τρέχουν γιά ἐνίσχυν τήν Ἀλβανία, τήν Ἤπειρο, χτυπιόνται ἀλλά τά ἐχθρικά πολεμόπλοια κι ἀεροπλάνα. Ἀεροπλάνεσ ἐ λαός. Οἱ πρόεδρε δαιρκυμόανε τόν κίνδυνο τοῦ ἐχθροῦ.

Ἀλλά τί ἔγινε τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1940; Τά γράνια κι' ἐν ἀμάκρυνση, κι' ἀν δαιπλάδεις, κυβερνήτες, ἀρχηγοί τοῦ κράτους σκεπαστεκρίν ἀπό τόν λόγοφοτιά, σε φυτικά τής ἀνθρωπότητας θά ἀντιχτῆ αἰώνια τό ΟΧΙ, τόν ἀκούστρεφε ἀρτοντόλλαα αἰ τοῦτ τή γενεά τοῦ ἐνδοξῆ.

Ἡ ἀρχή καί δόξα ἀρισοῦ στίς Πόρτες τοῦς σταυροπιτοῦ, τοῦ ἄφεραν μιά τή θυσία τοῦς τιμά πάντα τή λαιτρεία τής πολιοστατρόμενης μας πατρίδαζ.

Ἀμάρανα τοῦ Ἕνους τά στεφάνια τοῦ ἀλέκτορα Ἕλληνος, τοῦ ἀρχηγοῦ Ἕνους ἡ δόξα τοῦ Ἕλληνος τή χλιστορία δυμάνη, στήν Κόνιτσα τή δοξαφόρα, τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου τοῦ Ἕνους μέ τοῦ Καλαμᾶ καί τοῦ Ἀόου. Ἡ δόξα τοῦ ἀλέκτορα τής ἀνθρωπότητας μας θά χιθοῦν πάνω ἀπό τούς τάφους ἄλων αὐτῶν, ποῦ ἔστρων μά τά κορμιά τοῦς τό κορμοῦ τό αἷμα.

Τούτο τό θεῖο πάρημα καί τ' ἀστράφτοντα ποτάμια ἀπό αἷμα, τήν ἐνδόξη τήν ἱστορία τής φυλῆς γράφουν τρεῖς χιλιάδες τώρα χρόνια.

Κανένας τούτη τήν ἡμέρα δέν ἀκούστεφε. "Ὁλαμφές κι' ἀλυκοχτῖς, ἄλοτρα καί πεζοῦρα, τό δρόμο πρός τήν "Ἤπειρο τράχνν κι φράξνν μά τά κορμιά τοῦς.

Τό μέτρεφε, τό κρατοῦν χαλά, ἀπρόχτιεφε τήν Πίνδον ἀρκτόνεφ. Πατρονοβάζεν δυλλεκά τοῦς τό τσαφίκι. Κλησρονομία ὁ πόλεμος κι' ὁ θάνατος κλάδος τον κλῆρ καί γι' αὐτές καί τά παιδιά τοῦς. Μά νά κιαι θάνατος γιά τήν τιμή, τήν Πατνιγιά καί τήν πατρίδα.

Καί σάν ἀρχά στό σόβεμπο κατάκοπε ὁ κομπανιτής καί κόπιαστε ἀπό μυσχρπιτί κί' ἡ ἀγλοντή τής μάχης μορέσεσιν ἀνέτχρχε τό "Ἔθνος" ἡ φωνή, στίς ρωματές, στά κοπαράχια, στίς δυνκοκρέχε καί στά λαγκάδια τής "Ἤπείρου: «ΟΧΙ!... Δέν θά φεύγετε ΟΧΙ...».

"Ἀκόμη ὁ ἀντίλαλος ἀχόολα σ' αὐτά μου!... Τούτο δέν ἤταν ἀνεμο. Δέν ἤταν πουρμπές. Ἤταν τοῦ Γένους ἡ φωνή. Ἀκούζων τ' ἀγρίμια στά ἔρονα. Πετσν τ' ἀγριοπόλεα τρομαγνάνε. "Ἀκούγον οἱ σόρανοι. Ἡ σκοτεινιά τής νύχτας γάνεται. Στόν ὁρίζοντ φοβερή καί τρομερή ἡ θεά τής Ἑλλάδος Ἀθηνᾶ ἀχρ τ' ἄλλα τό σπαθί τό κυρτεφ κρατοῦσε καί σ' ἄλλο τό σταυρό. "Ἀκβλάχνη Ζεύτσοε γιά τό ἔθνος τόν "Ἕλληνον.

Βγαλμένη ἀπ' τά κόκκαλα τῶν

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Ἀφίξεις

Ἀφίχθη ἐνταῦθα ἐξ "Ἠπ. Πολιτεύν ἡ Κα Ἑλένη Ν. Κόρε, ἀπό τό χωρίον Δοσδιανή – Ν. Ἠπείρου.

— Ἐπεστράφη ἐνταῦθα ἐξ "Ἠπ. Πολιτεύν ὁ φίλος διφήγκας κ. Π. Παπαχριαδόπουλος, ἐκ Παρορογιάνης - Κονίτσης.

— Ἐπίσης ἐπεστράφη ἐνταῦθα ἐξ "Ἠπ. Πολιτεύν καί Τουρκίας ὁ φίλος συμπατριώτης ἐκδότης κ. Χρ. Γοῦλας ἀπό τό χωρίον Γεωργοτσάτες – Ν. Ἠπείρου.

Ἀφίχθη ἐνταῦθα ἐκ Κοτχό ὁ φίλος κ. Σ. Μαρτίνος, ἀπό τόν "Ἀγ. Νικόλαόν – Ν. Ἠπείρου.

Ἀφίχθη ἐπίσης ἐνταῦθα ἐξ "Ἠπ. Πολιτεύν ὁ φίλος κ. Κ. Γιαννόπουλος ἐκ Χειμάρρας — Β. Ἠπείρου.

Ἀ φ ί ξ ε ι ς "Ἀφίχθη δι' ὁλίγας ἡμέρας ἐνταῦθα ἡ ἀρίστιμος Κα Βίβή Λ. Κασούλη, σύζυγος τοῦ φίλου συμπατριώτου Ἰατροῦ κ. Χειρουργοῦ καί "Ἐ. πιμελητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Ἀβραάμ τοῦ Κασούλη.

Ἀ φ ί ξ ε ι ς Ἐπέστρεψεν ἐνταῦθα, κατόπιν τριμήνου ἐκτός τοῦ ἐνταῦθα, ἡ ὁ)ινός Βασιλική Θεοδωρίδου.

Ἐπίσης ἐξ Ἰωαννίνων οἱ κ.κ. Νικ. Μιάκαρης καί Παν. Λιβόπουλος.

Ἀναχωρήσεις

Ἀναχώρησε ἐκ "Ἠν. Πολιτείας ἡ Κα Ἐφροζύνη Β. Οἰκονόμου, κατά τόν ἐπαλειφθέντα χρόνον, ἐκ Δοιάνεως Β. "Ἠπείρου.

— Ἐπίσης ἀναχώρησε ἐκ "Ἠν. Πολιτείας ὁ φίλτατος ἐξάδελφος κ. Ἀναστάσιος κ. Ἀφ. Κατσίκας, ἐκ Δοιδιανή – Β. "Ἠπείρου.

— Μετά πρίμνον παραμονήν τον ἀνωτέρω ἐπιστρέφει εἰς "Ἠν. Πολιτείας ὁ φίλτατος δικηγόρος κ. Ἀν. Κοκκόλης, ἀπό τήν Χειμάρρα – Β. "Ἠπείρου.

— Ἐπεστράφη εἰς "Ἠν. Πολιτείας ὁ ἐλαστοῦ τον ἐξαδέλφου μας Βασίλειος Γιανόπουλος, ἀπό τό χωρίον Δοσδιανή καί Ἀλέξος Μπαγιάρης, ἀπό τό χωρίον Βάνοτα – Β. "Ἠπείρου.

Μετ' ὀλιγοήμερον παραμονήν τον ἀνωτέρω ἐπιστρέφει εἰς τά "Ἰωάννινα ἡ κα. Ἀλίκη Γ. Γιανοπούλου, ἐπιτοῦ μετά τοῦ ἀγαπητοῦ τον ἀνωτέρω, ἀπό τό χωρίον Δοσδιανή Β. "Ἠπείρου.

Ἀναχωρεῖ ἐκ Μετσόβου ἡ Κα Μόρτα Δ. Σουκέλου, ἰατρός, μετά τῆς ἀδελφῆς τον προορισμός Ἀθῆναι.

— Δι' "Ἠν. Πολιτείας ἀναχώρησεν ἡ Κα Κλεοπάτρα Η. Κόρκου, ἀπό τό χωρίον Γαρβίτς Β. "Ἠπείρου.

Ἀναχωρεῖ ἐκ Κλεισούρας ἡ Κα Ἐφροζύνη Ν. Κόρκου, ἐκ τῆς ἀγαπητῆς τον ἐξαδέλφης κ. Δημ. Λιόλιν διαδιδόμενον τά θερμά μας συγχαρητήρια.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΙ ΜΑΡΙΑ ΜΠΛΑΤΟΓΙΑΝΝΗ

Η ΑΝΑΙΣΕΝΝΗΣΙΣ

Ἐπίλεκτοι συμπατριῶται τοῦ Σ. Λοῦίς - "Ἠν. Πολιτεῖαι, μέ μονοδικόν γνώμονα καί σκοπόν τήν ἀπελευθέρωσιν τῆς ἀλύτρωτον κλάσης Πατρίδας Β. "Ἠπείρου, συνέστησαν νέον "Ἠπειρωτικόν Σύλλογον ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «ἡ Ἀναγέννησις». Μέ τήν ὑπόσχεσιν ὅτι αἱ μαχητικαί στήλαι τῆς «Ἠπείρου» θά εὑρίσκωνται πάντοτε πρόθυμοι εἰς τήν φιλοξενίαν θεμάτων ἐνδιαφερόντων τήν «Ἀναγέννησιν» διεκδικοῦμεν τάς θερμάς εὐχάς καί τά συγχαρητήρια ὑπέρ τῆς πλήρους ἐδόσεως τῶν ἐθνικῶν ἐπιδιώξεων τῶν ὀγκόνων τῆς προτοβουλίαν τῆς συστάσεως τῆς λαμπρᾶς ταύτης "Ἠπειρωτικῆς Ὀργανώσεως εἰς τό Σ. Λοῦίς - Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

Νέος Ἠπειρώτης ἐπιστήμων

Ἀριστεύσας εἰς τάς ἐπί πτυχίῳ ἐξετάσεις εἰς τό Πολυτεχνεῖον τῆς Ρώμης ἡ τμῆμα "Ἀρχιτεκτονικῆς ἀφίχθη ἐντεῦθα πρός ἐπτάλμηνον τῶν στρατιωτικῶν του ὑποχρεώσεων ὁ νεαρός κ. Γιάρρος Μπαλτογιάννης, υἱός τοῦ ἐμφερέστατου ἰδιοκτήτου τῆς Ρώμης (τμῆμα "Ἀρχιτεκτονικῆς)

ΡΟΠΟΛΙΤΙΚΑ

ΣΤΟΥΣ ΤΕΡΓΙΑΧΑΤΑΙΣ ΤΗ ΓΙΟΡΤΗ Τ' ΑΗΓΙΩΡΓΗ

Τοῦ κ. ΝΙΚ. Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ - ΔΡΟΠΟΛΙΤΗ

(ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ)

Ἀγανάχτησα ὡς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου καὶ μ' ἔπιασε ἀλαφρὸ παράπονο. Ἕνας φόβος καὶ μιὰ ἀνησυχία μὲ κατεῖχε, ἕνας φόβος ἀνείπωτος καὶ μιὰ λαχτάρα ζωηρή. Τάχατες διαλογίζομουν, νἂν' ἡ τύχη τοῦ πολυπικραμένου τούτου τόπου, ποῦ δὲ γνώρισε ποτέ του τὴ χαρὰ καὶ τὴν ἐθνική του λευτεριὰ νὰ ξεχάσῃ τώρα καὶ τὴ γλῶσσα του: Αὐτὴ μονάχα τοῦ στάθηκε στὰ δίσεχτα χρόνια τῆς τούρκικης σκλαβιᾶς τὸ μόνο του στήριγμα, καὶ στὰ κατατρεγμένα χρόνια τῆς ἀρβανίτικης κατοχῆς ἡ μόνη του παρηγοριά. Καὶ τώρα, ἔλεγα 'πὸ μέσα μου, νἀρθουν οἱ φκλάδοι νὰ μᾶς μάθουν τὴ γλώσσα τους! Ὦ! ἀλλοί καὶ τρισαλλοί μας! Ἕνας ἡλικιωμένος τῆς παρέας, ποῦ κάθονταν δίπλα μου, μ' ἀκούμπησε φιλικὰ τὸ χέρι στὴν πλάτη καὶ μοῦ φιθύρισε στ' αὐτί:

— Δε φτανουν ὅλα τὰ κακά μας, νὰ τώρα κι ἄλλο, μ' αὐτὰ τα πωλοπαίφα, ποὺ σεν το καταλαβαίνουν τι κακὸ γίνεται. Καὶ ταμαθαν φαρσι τα φερόικα, τ' ἀναθεμα τους.

— Ἀλήθεια, τ' ἀπαντῶ, τὸ πῆραν στ' ἀστεία καὶ δὲν τὸ καταλαβαίνουν.

Σὲ λίγο νὰ κι ἕνα τραγοῦδι σλαβικο ἀπο τὸν Μπέζιο και την παρεα του, ποῦ μόνον μπόρεσα νὰ συγκρατησω τὰ λόγια τοῦτα:

— Σλομπόντα, Μπουρζα, σλομπόντα (Λευτεριά, γρήγορη λευτεριά).

— Ζντράβο μπράτσια (Γεια σας ἀδέρφια). Ἦταν, οπως μουσαν κατοπί, στίχοι ἀπὸ φευτοπαρτιζανικα τραγούδια, που ξεφουρνιζαν τοτε οι παρτιζάνοι του Τίτο στὴν Ἀλβανία. Μιλουσαν γιὰ λευτεριὰ καὶ λαοκρατία. Ἄναψα ἀκόμη περισσοτερο. Συλλογίστηκα γιὰ μιὰ στιγμὴ κατι ἀπὸ τα μαθήματα, ποὺ ταχα τοτε πρόσφατα, τοῦ σεβαστοῦ μου δάσκαλου στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Ἀθήνας, του Κ. Ἄμαντου, ποὺ συχνὰ ἀνεφερε στις παραδόσεις του τῆς Βυζαντινῆς ἱστοριας, τὸν κίνδυνο τῆς ἑλληνικῆς ἀπὸ τὴν διάδοση τῆς σλαβικῆς, τονίζοντας συχνὰ ἀπὸ τὴν ἔδρα του: «ἡ σλαβικὴ γλῶσσα εχει την δύναμιν διαδόσεως μικροβίου». Καὶ πόσο τότε ἀντηχοῦσαν ζωηρὰ στ' αὐτιά μου τὰ λόγια τοῦ σεβαστοῦ μου δάσκαλου. Σκέφου, ἔλεγα 'πὸ μεσα μου, σὲ λίγα χρόνια μὲ τ' ἀστεία στὴν ἀρχὴ, νὰ σιαδοθῆ ἡ σλάσικη γλῶσσα στὸ μεγάλο αὐτο ἑλληνικὸ χωριό, κι' ὑστερα σιγὰ σιγὰ καὶ στ' ἄλλα χωριὰ τῆς δημοφῆς πατρίδας. Δὲν εφταναν μονάχα οἱ τουρκαρβανίτες, π' ἀπειλοῦσαν τὴν πατρίδα νὰ τὴν ξανακάμουν ὀριστικὰ ἀρβανίτικη μετὰ τὸν πόλεμο, νὰ προστεθοῦν τώρα κι οἱ σλάβοι, νὰ διαδοθῆ ἡ σλάβικη γλῶσσα, ποὺ ἔχει τὴ δύναμη μικροβίου, ὅπως ὀρθὰ ἐδίδασκε ὁ Ἄμαντος.

Κι ἡ πάλη μέσα μου ἐξακολουθοῦσε νὰ γίνεται μεγαλύτερη. Διάφορες σκέψεις μὲ βασάνιζαν. Ἄναψα ἀκόμη περισσότερο. Ἡ ψυχή μου ὅλο καὶ κάτι μοῦλεγε: «τὶ κάθεσαι καῦμένε ἥσυχα, δὲ γλέπεις τί γίνεται, ὧς ποῦ θὰ πάῃ αὐτὸ τὸ κακό; Τὶ περιμένεις; Ἀπὸ ποιὸν περιμένεις νὰ καταλάβῃ αὐτὸν τὸν κίνδυνο; Ὁ τόπος σου ἀπὸ σένα περιμένει τὴ διαφώτιση. Βοήθησέ τον τώρα σ' αὐτὴ τὴ δύσκολη στιγμὴ νὰ μὴ χάση τις ἐλπίδες του στὴν ἐθνικὴ λευτεριὰ καὶ νὰ σώση τὴ γλῶσσα του, ὅπως ἔκαμες καὶ στὰ 34, ποὺ ἤσουν ἀκόμη ἐφηβος καὶ παλληκάρι. Τὰ ξέχασες λοιπόν;

Ἔχασα ἀπότομα τὸ κέφι μου καὶ τὴν δρεξη ποῦχα γιὰ γλέντι καὶ γιὰ δροπολίτικο τραγούδι. Ἤθελα νὰ προλάβω τὸ κακό. Καὶ νὰ τὶ σοφίστηκα ἐκείνη τὴ στιγμή. Ἄρπαξα τὸ ποτήρι μὲ τὴ ρακή, τὴ δυνατὴ πρεμετηνὴ ρακὴ — δυὸ ποτήρια νὰ κοπανοῦσες γίνοσουν φέσι, — σηκώθηκα ὀρθιος καὶ σήκωσα ντολὴ στὴν ὑγεία τῆς παρέας. Ξάφνου σηκώθηκαν ὅλοι τῆς συντροφιᾶς καὶ ἔπιαν κι ἐκεῖνοι μαζί μου. Σὰν ἄναψα 'πὸ τὴ πρεμετηνὴ ρακή, μιὰ δύναμη ἀκατάλυτη σηκώθηκε μέσα μου, μιὰ ἔμπνευση μοῦρθε, νὰ κάμω ἕνα ὅμνο τῆς γλώσσας μας. Κι' ἀλήθεια, μίλησα γιὰ τὴν παγκόσμια σημασία τῆς ἑλληνικῆς, γιὰ τὴν ὀμορφιά της, τὸν πλοῦτο της, τὴν ἀθανασία της, γιὰ τὸν καιρὸ τοῦ κρυφοῦ σχολειοῦ, γιὰ τὴ διαφώτιση στὰ χρόνια τῆς τούρκικης σκλαβιᾶς, ὅταν οἱ Ἀρβανῖτες πούλησαν στὸν καταχτητὴ τὴν ἐθνική τους συνείδηση καὶ τὴ χριστιανικὴ θρησκεία καὶ τούρκεψαν. Ὅλοι τους μὲ κοίταζαν μὲ προσοχὴ καὶ δέος. Αὐτὸ μὲ δυνάμωνε νὰ συνεχίζω. Καὶ τότες ἄφοβα πιὰ τοὺς θύμισα τὸ θρυλικὸ δροπολίτικο 34, ὅταν κοντὰ δέκα χρόνια πρὶν, ἐμεῖς κι οἱ πατέρες τους ξεσηκωθήκαμε καὶ διαμαρτυρηθήκαμε στὴν Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν στὴ Γενεύη καὶ κάναμε τὴ μεγάλη καὶ πρωτάκουστη στὴν Ἀλβανία σχολικὴ ἀπεργία, καὶ τρομάξαμε τοὺς ἀγάδες καὶ τὰ Τίρανα, ποθθελαν σώνει καὶ καλὰ νὰ μᾶς σθήσουν τὴ γλῶσσα μας καὶ νὰ μᾶς μάθουν μονάχα ἀρβανίτικα στὰ σχολειά μας. Τοὺς θύμισα τὸ 34, ποὺ τὸ θυμόνταν οἱ τουρκαρβανῖτες καὶ τρόμαζαν 'πὸ τὸ φόβο τους.

Μιὰ ἐθνικὴ ἀνάταση σηκώθηκε σ' ὅλη τὴν παρέα. Ἄρχισαν τὰ χειροκροτήματα. Κι οἱ γυναῖκες κι οἱ ὄμορφες κοπέλλες σταμάτησαν γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ χορὸ καὶ τὸ τραγούδι καὶ μὲ κοίταζαν μὲ περιέργεια καὶ θαυμασμὸ μάτια μεγάλα καὶ ἐκφραστικά, πρόσωπα ροδοκόκκινα, καὶ χείλια σὰν τὸ σκασμένο ρόδι.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ ὅλοι τους ξέχασαν ποῦταν ἰταλικὴ κι ἀρβανίτικη κατοχὴ καὶ νόμισαν πῶς ξανάρθε σὰν τὸ 40 τὸ Ρωμαίικο. Ἔτσι ἄρχισαν τὰ ἀπαγορευμένα ἀπὸ τοὺς ἀρβανῖτες τραγούδια τοῦ 13 καὶ τῆς Αὐτόνομου, μὲ τέτοιο ἐνθουσιασμὸ καὶ ἐθνικὴ ὑπερηφάνεια, ποὺ δύσκολα μπορεῖ νὰ νοιώσῃ ὁποιος δὲν ἔζησε καὶ δὲ γνώρισε τὴ σκλαβιὰ στὸν ἀρβανίτη καὶ στὸν καστερὸ ἀγά. Μονάχα ἡ ψυχὴ τῶν προδοτῶν τῆς ἐλευθερης Ἠπείρου, πούρχονταν στὴ Δερόπολη γιὰ κομμουνιστικὴ διαφώτιση δὲ μποροῦσε νὰ συγκινηθῆ. Τὶ κρῖμα! Ἐκεῖνοι πάξιζαν νἂν ἐλεύθεροι ὑποδουλώθηκαν στὸν χειρότερο τύραννο, κι ἐκεῖνοι ποὺ γνώρισαν τὴ λευτεριά, ἤθελαν τώρα νὰ τὴν πουλήσουν μὲ ἐλαφρὴ συνείδηση στὸν σλάβο καὶ στὸν ἀρβανίτη. Καταραμένο νἂν τ' ὀνομά τους. Ἀκόμα ἀντηχοῦν στ' αὐτιά μου ὕστερ' ἀπὸ τόσα χρόνια τὰ τραγούδια π' ἀντήχησαν στὸν αὐλόγυρο τῆς ἐκκλησιᾶς τ' Ἀγηγιώργη τὴν ἀξέχαστη ἐκείνη ἡμέρα:

Μέσ' στοῦ Πιτσαριοῦ τὴ ράχη
Καραχρῆτσος κάνει μάχη.
Πολεμάει μὲ τοὺς ἀγάδες
Μὲ τοὺς σκυλαρβανιτάδες.
Μωρ' ἔρημο Πιτσάρι,
θὰ σὲ πάρω δὲ σ' ἀφήνω
καὶ στοῦ Τσέπου θελὰ μείνω.

Ἔφυγ' ἕνα βάρος 'πὸ μέσα μου. Μοῦ φάνηκε τότε πὼς ἔσωσα τὴν ἑλληνικὴ στὴ Δερόπολη, πὼς ἀπέτρεψα ἕνα μεγάλο κακό, μιὰ ἀνεπάντεχη συμφορά. Ὅμως ὁ φόβος κι ὁ δισταγμὸς ὑπῆρχε ἀκόμα μέσα μου. Ἤθελα νὰ βεβαιωθῶ στ' ἀλήθεια, πὼς στὸ ἑξῆς ὁ Μπέζιος δὲ θὰ μιλοῦσε πιὰ σλάβικα μὲ τὰ παιδιὰ στοὺς Τεριαχάταις, στὸ χωριὸ μὲ τὴ μεγάλη ἑλληνικὴ παράδοση καὶ τὶς βαθιὲς ἑλληνικὲς ρίζες.

Κοντευε μεσημέρι καὶ τὸ χιγιαφέτι θὰ τελειωνε. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τὴν παρεα εἰχαν παραχαλιστῆ ἀπὸ τὴ δυνατὴ πρεμετηνὴ ρακὴ καὶ τριαλίζαν. Σηκωνηκε κι ο Μπεζιος γεμάτος κεφι και κατακκοκινος απ τὴν πολλὴ ρακή, που ειχε κοπανίσει, σαν αληγινος σλαβος. Κι αλλη τοση νὰ κοπανοῦσε, σὲ θαλεγ' ὄχι ο Μπεζιος, ὁ σλάβος ποὺ μπῆκε γαμπρὸς στους Τεριαχάταις, κι ἄθελα του διέσισε τὴ σλαβικη. Ἑτοιμάζονταν νὰ γυρίσῃ στο σπίτι του εκει κατα τοῦ μπατσῆ. Σκεφτηκα τώρα νὰ τὸν πάρω ξέχωρα 'πο τοὺς ἀλλους καὶ νὰ κουβεντιάσουμε σὰν φίλοι, σὰν χωριανοί. Εἶχα τὸ σκοπό μου. Στὴν ἀρχὴ θὰ τοῦ κουβέντιαζα μὲ τὸ καλό, μὲ τὸ φρόνιμο καὶ θα τὸν ὠρμήνευα νὰ μὴ κουβεντιάζῃ μὲ τα παιδιὰ τοῦ χωριοῦ τὴ σλαοικη, κι' ἀν ἔθλεπα πὼς δὲ θάδινε σημασια στὰ λόγια μου, θὰ τὸν ἔπαιρνα μὲ τ' ἄγριο, θὰ τὸν φοβέριζα. Τὸν πῆρα παράμερα νὰ κάνουμε μιὰ βόλτα στὸν γῦρο τῆς ἐκκλησιᾶς τ' Ἀηγιώργη, κοντὰ στὸ σπίτι τοῦ Δημοστένη δάσκαλου. Ἤρθε κοντά μου. Τραβήξαμε ἀγάλια ἀγάλια στ' ἄλλο μέρος, ἐκεῖ στὴ θυροπόλα, ποὺ φέρνει ἀπὸ τὸ στενὸ σοκκάκι τοῦ Παπατσιάμη στὴν ἐκκλησιά. Μιὰ μεγάλη περιέργεια τὸν εἶχε καταλάβει τὸν Μπέζιο, ὅπως φαίνονταν ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπό του καὶ μιὰ ἀνησυχία τὸν βασάνιζε. Δὲν ἤξερε γιατὶ τὸν ἤθελα ξέχωρ' ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Τὸν κοίταξα κατάματα ἐκεῖ πίσω στ' Ἅγιο Βῆμα, στὸν Ἁγιοδῆμο, Τὸν ἄφηκα ἔτσι σ' ἀγωνία. Κι' ὕστερα τὸν ρώτησα:

— Μπέζιο, εἶσαι σέρβος πρόσφυγας;

— Μάλιστα, μ' ἀπάντησε κάπως ταραγμένος.

— Ξέρεις, τὸν ἐρωτῶ κατόπι, ὅτι εἶσαι φιλοξενούμενος στὸ χωριο μας;

— Εἶσαι ἀπὸ δῶ τεριχατινός, μ' ἐρωτᾶ περίεργα.

— Τὶ τιριαχατινός, τὶ γείτονας τοῦ λέω, τὸ ἴδιο κάνει, εἶμαι μισὸς τεριαχατινός.

—Τὶ θέλεις ἀπὸ τ' ἐμένα καὶ μ' ἐρωτᾶς ἔτσι, μ' ἀποκρίνεται κατακόκκινος.

—Θέλω νὰ ξέρῃς, τοῦ λέω ἐπιτακτικά, ὅτι σὰν φιλοξενούμενος τοῦ χωριοῦ μας ἔχεις μιὰ ὑποχρέωση.

— Ποιὰ δὲν ξέρω ἤταν ἡ ἀπάντησή του.

Καὶ τότε τὸν ἄρχισα μὲ τὸ καλό. Σὰν ἔμαθες καλὰ τὰ ἑλληνικά, τοῦ λέω, τὸ καλό ποὺ σοῦ θέλω, νὰ μὴ μιλᾶς πιὰ σλάβικα μὲ τὰ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ, γιατὶ σὰν θὰ τὸ μάθουν οἱ ἰταλοί, ποὺ ἐδῶ κοντὰ στὰ Σωφράτικα ἔχουν τὸ κομάντο τους, θάρθουν νὰ σὲ πιάσουν καὶ θὰ σὲ στείλουν σὲ στρατόπεδο, κι ἐκεῖ μέσα θὰ ὑποφέρῃς πολλά. Τὸ καλό, λοιπόν, ποὺ σοῦ θέλω, νὰ μὴ μιλᾶς πιὰ σλάβικα ἐδῶ μὲ τὰ παιδιά, γιατὶ θὰ νομίσουν πὼς ἤρθες ἐδῶ γιὰ προπαγάνδα, γιὰ τὴ διάδοση τῆς σλάβικης γλώσσας στὸν τόπο μας. Μ' ἄκουε ὁ Μπέζιος μὲ προσοχή. Κοκκίνισε καὶ φάνηκε σκεφτικὸς κι ἀνήσυχος. Κι ἡ χαρά μου ἤταν ἀνείπωτη. Πλημμύρισα ἀπὸ ἐνθουσιασμό, ἄστραψε τὸ μέτωπό μου καὶ τὰ μάτια μου ἔλαμπαν, κι ὅλα γύρω τὴ στιγμὴ ἐκείνη μοῦ φαίνονταν φωτεινά, ὄμορφα, ἀστραφτερά. Εἶχα κερδίσει τὸ πᾶν. Κι ὁ Μπέζιος ὅλο μὲ κοίταζε μὲ περισσότερο φόβο. Μ' ἀποχαιρέτισε μὲ κάποιο δέος καὶ μοῦ 'σφιξε θερμὰ τὸ χέρι, σὰν νἄθελε νὰ μοῦ πῇ «σ' εὐχαριστῶ, γιατὶ δὲν τόχα καταλάβει, ὅτι ἔτσι κάνω κακό».

Ἔφυγα ἱκανοποιημένος μὲ τὴν ἰδέα, ὅτι εἶχα κάμει ἕνα καλὸ στὴ σκλάβα πατρίδα. Ὕστερ' ἀπὸ τρεῖς μῆνες, τὸ καλοκαίρι θυμᾶμαι τῆς ἴδιας χρονιᾶς, ξαναγύρισα γιὰ τελευταία φορὰ στὸ χωριὸ. Κάποια χαρὰ γένονταν κι ἤμουν καλεσμένος. Νὰ κι ὁ Μπέζιος μὲ τὴν συντροφιά του. Ὅλο ἑλληνικὰ μιλοῦσε, ποὺ τάχε μάθει καλύτερα σὲ τρεῖς μῆνες, ποὺ πέρασαν ἀπὸ τὴ γιορτὴ τ' Ἀγγιώργη καὶ λέξη σλάβικη δὲν ἔβγαινε 'πὸ τὸ στόμα του. Μὲ χαιρέτισε μὲ χαμόγελο. Εἶχε ἀποχτήσει κεῖνες τὶς μέρες κοπέλλα καὶ τοῦ εὐχήθηκα νὰ τοῦ ζήσῃ καὶ μὲ καλωσύνη τοῦ συνέστησα νὰ τὴ μάθῃ μονάχα ἑλληνικά. Ἡ μάνα της μοῦ λέει ὁ Μπέζιος δὲν ξέρει γρῦ ἀπὸ τὴ γλῶσσα τῆς πατρίδας μου, κι ἔτσι θέλοντας καὶ μὴ, μονάχα ἑλληνικὰ θὰ μάθῃ ἡ κοπέλλα μου. Καὶ πάλι δοκίμασα μιὰ ἀνείπωτη χαρὰ καὶ ἱκανοποίηση.

Ὁ φόβος μου γιὰ τὴ διάδοση τῆς σλάβικης γλώσσας στὴ Δερόπολη εἶχε διαλυθῆ.

Ματαίωσις διασπαστικῶν ἐνεργειῶν

Ὑπὸ τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρα, ἀπερρίφθησαν αἱ ἀποφάσεις τῆς Κληρικολαϊκῆς Συνελεύσεως Β. Ἀμερικῆς περὶ αὐτονομήσεως τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς καὶ περὶ χρησιμοποιήσεως τῆς ἀγγλικῆς γλῶσσης εἰς τὰς ἐκκλησίας τῆς Β. Ἀμερικῆς.

Σημαντικαὶ πιστώσεις

Διὰ τὴν συνέχισιν τῶν ἐργασιῶν τῶν ἔργων Βελλᾶς — Παρακαλάμου διετέθησαν 5.400.000 δρχ. Ἐπίσης διὰ τὰ βασικὰ ἔργα τῆς πεδιάδος Ἄρτης διετέθησαν 14 ἑκατομμύρια δραχμῶν.

ΟΡΘΟΤΕΡΑ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΩΣ ΣΥΜΦΕΡΟΥΣΑ Η ΝΕΑ ΚΑΙ ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΧΑΡΑΞΙΣ ΤΗΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ ΟΔΟΥ

Ἐξυπηρετοῦνται πλήρως ἡ Ἤπειρος, ἡ Κ. καὶ Δ. Μακεδονία καὶ ἡ Θεσσαλία

Ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων, τοῦ ὑπουργείου Δημ. Ἔργων, ἡ ὁριστικὴ τροποποίησις τῆς χαράξεως τῆς Ἐγνατίας ὁδοῦ. Ἡ νέα χάραξις συντομεύει κατὰ 60 χλμ. τὴν ὅλην διαδρομήν, ἐξυπηρετεῖ ὅμως ἐκτὸς τῆς Δυτικῆς καὶ Κεντρικῆς Μακεδονίας καὶ τὴν Θεσσαλίαν. Ἡ τροποίησις ἀφορᾶ τὴν μεταξὺ Ἡγουμενίτσης καὶ Θεσσαλονίκης γενικὴν πορείαν της ἤτοι: τὴν Ἡγουμενίτσα - Ἰωάννινα - Μέτσοβον - Κοζάνην - Βέροιαν - Θεσσαλονίκην. (Πέραν τῆς Θεσσαλονίκης ἡ χάραξις ὀλίγον μόνον ἐτροποποιήθη συντομευθεῖσα ἀπὸ 340 χλμ. εἰς 295 χλμ. ἤτοι κατὰ 45 χιλιόμετρα).

Ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις θεωρεῖται ὀρθοτέρα: Πρῶτον διότι συνδέει τὴν Δυτικὴν Πύλην τῆς Ἑλλάδος (τὴν Ἡγουμενίτσαν) ὄχι μόνον μὲ τὴν Δυτικὴν καὶ Κεντρικὴν Μακεδονίαν ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν Θεσσαλίαν, τῆς ὁποίας ἡ παραγωγὴ γεωργικῶν προϊόντων, μεγάλη σήμερον, θὰ αὐξηθῆ μετὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν μελετηθέντων καὶ μελετωμένων ἀρδευτικῶν ἔργων. Δεύτερον διότι θὰ εἶναι ἑνιαίου τύπου καθ' ὅλον τὸ μῆκος της καὶ συντομωτέρα τῆς προτέρας χαράξεως κατὰ 60 χλμ. Τρίτον διότι δὲν κεῖται ἐγγὺς τῶν συνόρων μὲ τὴν Ἀλβανία καὶ δὲν εἶναι, ὡς ἐκ τούτου, ἐκτεθειμένη ὡς ἡ προτέρα χάραξις, δυναμένη οὕτω νὰ παίξῃ τὸν ρόλον της ὡς ἐγκαρσίας συγκοινωνίας παραλλήλου πρὸς ἐνδεχόμενον μέτωπον πολεμικῆς ἐπιχειρήσεως.

Διὰ τῆς νέας χαράξεως συντομεύεται κατὰ 20 χλμ. ἡ διαδρομὴ: Ἡγουμενίτσα - Ἰωάννινα.

Τὴν νέαν χάραξιν ἀπεδέχθη ὁ οἶκος Μακντόναλντ, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀναλάβει τὴν χρηματοδότησιν καὶ κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ μὲ τὴν προτέραν χάραξιν.

Διὰ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς μελέτης καὶ τῆς κατασκευῆς τῆς ὁδοῦ συνεστήθη εἰδικὴ ὑπηρεσία ἐπόπτου αὐτῆς (παρὰ τῇ ὑπηρεσίᾳ Γεν. Διευθύνσεως Συγκοινωνιακῶν Ἔργων τοῦ Ὑπουργείου Δημ. Ἔργων).

Ἡ ὁδὸς θὰ εἶναι ταχείας κυκλοφορίας καθ' ὅλον τὸ μῆκος της. Τὰ γεωμετρικὰ χαρακτηριστικά της εἶναι: α) Πλάτος καταστρώματος 12,00 μ. καὶ ὁδοστρώματος 7,50 μ. ἤτοι δύο λωρίδες κυκλοφορίας πλάτους 3,75 μ. ἑκάστη. β) Ἐλαχίστη ἀκτὶς καμπυλῶν κάτω τῶν 4%, μὲ ἐλαχίστας ἐξαιρέσεις ἄνω τοῦ 4%, ὁπότε προβλέπεται ἐκεῖ πρόσθετος λωρὶς βραδυπορίας. γ) Ταχύτης μελέτης 80 χλμ. τὴν ὥραν, πρακτικὴ δὲ 65 χλμ. τὴν ὥραν.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

Σῆραγξ μήκους 3.000 μ. περίπου καὶ εἰς ὑψόμετρον 1.000-1.100 μ., νοτιώτερον τοῦ αὐχένος Κατάρας (1.705 1 ὑψόμ.) μὲ ἄξονά της παράλληλον πρὸς τὴν εὐθεῖαν τὴν ἑνοῦσαν τὰ δύο χωρία. Ἀνήλιον (ἔναντι τῆς Δυτικῆς ἐξόδου της) καὶ Μαλακάσιο (ἔναντι τῆς Ἀνατολικῆς ἐξόδου της).

Γέφυραι: 1) Γέφυρα ἐπὶ τῆς συμβολῆς τοῦ Βενέτικου ποταμοῦ εἰς τὸν Ἀλιάκμονα ποταμὸν παρὰ τὸ χωρίον Ἀγάπη. 2) Δύο γέφυραι ἐπὶ τοῦ Ἀράχθου ποταμοῦ. α) Μία Β.Δ. τοῦ χωρίου Λιάπη καὶ β) ἡ ἄλλη παρὰ τὸ Χάνι Κεμπὲρ Ἀγᾶ (Β.Δ. τοῦ χωρίου Κρυοβρύση).

Ὁδικοὶ κόμβοι. 1. Εἰς τὴν διασταύρωσιν τῆς ὁδοῦ μὲ τὴν ἐθνικὴν ὁδὸν Μενίνα Παραμυθιᾶ - Καναλάκι παρὰ τὸ χωρίον Νεοχώριον.

2. Εἰς τὴν διασταύρωσιν τῆς ὁδοῦ μὲ τὴν ἐθνικὴν ὁδὸν Κόνιτσα - Ἐλεοῦσα (Καλπάκι) - Ἰωάννινα Νεοχωρίου - Ἐλεοῦσα.

3. Εἰς τὴν διασταύρωσιν μὲ τὴν ἐθνικὴν ὁδὸν Τρίκαλα - Μέτσοβον - Ἰωάννινα 2,5 χλμ. Ἀνατ. χωρίου Δεμάτιον.

4. Εἰς τὴν διασταύρωσιν μὲ τὴν ἐθνικὴν ὁδὸν Γέφυρα Μουργκάνι - Γρεβενὰ - Μπάρα, 12 χλμ. Ν. Γρεβενῶν.

5. Εἰς τὴν διασταύρωσιν μὲ τὴν ἐθνικὴν ὁδὸν Λάρισα - Κοζάνη - Πτολεμαΐς, 1,5 χλμ. Ν. Α. Κοζάνης.

6. Εἰς τὴν διασταύρωσιν μὲ τὴν ἐθνικὴν ὁδὸν Νο 4 Κοζάνη - Βέροια, 2 χλμ. Ἀνατ. χωρίου Μελίσσια.

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Ὑπολογίζεται ὅτι ἡ ὁριστικὴ μελέτη ἀρχομένη ἀπὸ Ἀπριλίου 1970 θὰ ἀποπερατωθῆ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1971, ἡ δὲ κατασκευὴ ἀρχομένη ἀπὸ Ἀπριλίου 1970 θὰ ἀποπερατωθῆ τὰ τέλη τοῦ 1974.

Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΗΣ ΘΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΖΑΛΟΓΓΟΥ

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν κ. Παττακὸς καὶ οἱ ὑπουργοὶ Ἀναπληρωτὴς Προεδρίας Κυβερνήσεως κ. Ἀγαθαγγέλου καὶ Ἐργασίας κ. Μανωλόπουλος, παρέστησαν χθὲς τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῆς 167ης ἐπετείου τῆς τραγικῆς θυσίας τῶν Σουλιωτισσῶν εἰς τὸν βράχον τοῦ Ζαλόγγου.

Μετὰ τὴν ἐπιμνημόνευσιν θρήνων, ἐγένετο κατάθεσις στεφάνων εἰς τὸ ἐκεῖ μνημεῖον τῶν ἡρωϊδῶν Σουλιωτισσῶν ὑπὸ τοῦ κ. Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ Μητροπολίτου Πρεβέζης, ἐκπροσώπου τῶν Ἱερόπλων Δυνάμεων, ὀργανώσεων καὶ ἄλλων. Ἐν συνεχείᾳ νεάνιδες τῆς Ἠπείρου μὲ ἐθνικὰς ἐνδυμασίας ἔρριψαν στεφάνους δάφνης καὶ ἄνθη εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἀνεπαναλήπτου θελοθυσίας τῶν ἡρωϊκῶν Ἑλληνίδων τοῦ Σουλίου.

Ὁμιλῶν κατὰ τὸ παρατεθὲν γεῦμα ὑπὸ τῆς Κοινότητος Ζαλόγγου πρὸς τιμὴν τῶν ἐπισήμων, ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ὑπεγράμμισε τὴν ἱστορικὴν σημασίαν τῆς ἡρωϊκῆς πράξεως τῶν Ἑλληνίδων τοῦ Σουλίου καὶ ἐτόνισεν ὅτι «τὸ Ἔθνος σήμερον ἡνωμένον ὑπὸ τὴν ἀναγεννητικὴν πνοὴν τῆς Ἐθνικῆς Ἐπαναστάσεως τῆς 21ης Ἀπριλίου συνεχίζει τὸν δρόμον τῶν μεγάλων ἱστορικῶν του πεπρωμένων».

ΕΝΑΣ ΥΠΕΡΟΧΟΣ ΥΜΝΟΣ

Ἤπειρος, χώρα ἡρώων

ΛΕΒΕΝΤΟΓΕΝΝΗΤΡΑ Ἤπειρος, ποὺ τὰ παιδιά σου ἔπαιρναν συχνότερα ἀπὸ ἄλλοῦ τῆς ξενητειᾶς τὸν πικρὸ δρόμο, σήμερα νοιάζομαι νὰ τραγουδήσω τις ὀμορφιές σου τις τραχιές, τ' ἄγρια βουνά σου, τὰ παλληκάρια σου καὶ τὴν περήφανη ἱστορία σου.

Ἔτσι, γιὰ νὰ ζωντανέψει μ' ὅση τῆς γλώσσας ἡ τέχνη, στὰ μάτια πέτρινοι ὄγκοι καὶ γαλαζοπράσινες μένα Γιάννενα, τῆς Πίνδου τὰ φαράγγια, τὸ Ζάλογγο, τὸ Σοῦλι, τὸ ἀδούλωτο καὶ ἡ σκληρὴ γονητεία τῆς βουνίσιας πατρίδας.

ΣΕ ΚΑΝΕΝΑ μέρος τῆς Ἑλλάδας δὲν συναντᾶ κανεὶς τόσες καὶ τέτοιες ἀντιθέσεις. Θεόρατοι πγτρινοι ὄγκοι καὶ γαλαζοπράσινες γαλήνιες λίμνες σὰν τὴ γλυκειὰ Παμβώτιδα ποὺ μὲ τόσην ἀπαλότητα τραγούδησε ὁ Γιωσέφ Ἐλιγιά.

Καταβόθρες καὶ βαθύσκιες χαράδρες, ἀντικρύζονται μὲ εἰδυλλιακοὺς κόλπους. Φαλακρὲς βουνοκορφὲς προβάλλουν τὴ στειρότητά τους πάνω ἀπὸ ἀδιαπέραστα δάση.

Κι ἀπὸ μακρυὰ, σπαρμένα πάνω στὸ ὑγρὸ χαλὶ τοῦ Ἰονίου πελάγους, λικνίζονται στὴ μελωδική τους νωχέλεια τὰ Ἑπτάνησα καὶ φαίνονται σὰν νὰ ζητοῦν ν' ἀπαλύνουν μὲ τὰ τραγούδια τους καὶ μὲ τὰ χρώματά τους τὴν ἀντρίκεια ὀμορφιὰ τοῦ ἠπειρωτικοῦ ὄγκου.

Τὸ κορμὶ τῆς Ἠπείρου ἔχει ἕνα δικό του κυκλοφοριακὸ σύστημα. Πολλὲς καρδιὲς χτυποῦν μέσα του. Κάθε χωριὸ, κάθε κορφὴ καὶ κάθε σταυροδρόμι, ζεῖ μ' ἕνα δικό του παλμό. Καὶ τὸ αἷμα ποὺ κυλᾶ ἀπὸ καρδιὰ σὲ καρδιά, δὲν ξεχύνεται σὲ μεγάλους καὶ ἄνετους δρόμους ἀλλὰ ἀποζητᾶ τὸ ἀπόκρημνο μονοπάτι ποὺ πλευρίζει σκοτεινὰ βάθη καὶ χάνεται μέσα στὴν ἄγρια καὶ πυκνὴ βλάστηση.

ΕΣΥ, ποὺ τώρα μὲ διαβάζεις καὶ καρτερεῖς μὲ καρδιοχτύπι νὰ σοῦ θυμίσουν τὴν πατρίδα σου τὰ φτωχά μου λήγια, ἔλα, Ἠπειρώτη ἀδελφέ, νὰ χαροῦμε μαζὶ τὴν ὀμορφὴ χώρα σου.

Δὲν ξέρω ἂν εἶσαι ἀπὸ τὴν Ἄρτα μὲ τὸ θρυλικὸ γεφύρι ἢ ἀπὸ τὸ Συρράκο ποὺ γέννησε τὸν Κωλέττη, τὸν Ζαλοκώστα καὶ τὸν Κρυστάλλη, τὸν Μελᾶ ποὺ ἔγραψε τὸν «Γεροστάθη».

Μπορεῖ κι ἀπὸ τὸ Σοῦλι νὰ κίνησες γιὰ τὰ πικρὰ τὰ ξένα καὶ νἀρχεται συχνὰ στὰ μάτια σου ἡ ἄγρια εἰκόνα τοῦ χωριοῦ σου μὲ τοὺς ὀρθοστημένους βράχους ποὺ τὸ ἀγκαλιάζουν ζηλιάρικα σὰν νὰ θέλουν νὰ τὸ προστατεύσουν ἀπ' ὅλους τοὺς ἐχθρούς. Περήφανος θὰ πρέπει νἆσαι ποὺ κυλάει στὶς φλέβες σου τ' ἀνήσυχο αἷμα τῶν τιμημένων πολεμιστῶν τῶν παλιῶν ἀγώνων μὲ τὸ ἀπίστευτο μεγαλεῖο καὶ